

Lapsen poisvieminen - Ruotsi

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 Millaisissa tapauksissa vanhempi voi laillisesti viedä lapsen toiseen valtioon ilman toisen vanhemman suostumusta?
- 2 Millaisissa tapauksissa toisen vanhemman suostumus on välttämätön lapsen viemiseksi toiseen valtioon?
- 3 Jos toinen vanhempi ei anna suostumustaan lapsen viemiseen toiseen valtioon, vaikka tämä on välttämätöntä, miten lapsi voidaan viedä laillisesti?
- 4 Sovelletaanko väliaikaiseen poisviemiseen (esim. loma, terveydenhuolto) ja pysyvään poisviemiseen samoja sääntöjä? Jos sovelletaan, toimittakaa suostumuksen antamista varten tarvittavat lomakkeet.

1 Millaisissa tapauksissa vanhempi voi laillisesti viedä lapsen toiseen valtioon ilman toisen vanhemman suostumusta?

Jos lapsella on kaksi huoltajaa, edellytetään lähtökohtaisesti, että he päättävät yhdessä lasta koskevista asioista, kuten väliaikaisesta oleskelusta ulkomailla tai pysyvästä muutosta. Jos lapsi asuu vain toisen huoltajansa luona, katsotaan lapsen kanssa asuvalla vanhemmalla olevan oikeus päättää siitä, missä lapsi oleskelee vapaa-ajallaan, lyhyet ulkomaanmatkat mukaan luettuina, kunhan se ei loukkaa lapsen mahdollista oikeutta tavata toista huoltajaansa.

Lapsen huollosta yksin vastaavalla vanhemmalla on oikeus ottaa lapsi mukaansa ulkomaanmatkalle tai muuttaa tämän kanssa pysyvästi ulkomaille ilman toisen vanhemman suostumusta. Jos lapsella on oikeus tavata toista vanhempaansa, huollosta vastaavan vanhemman on kuitenkin otettava se huomioon. Entiseen asuinmaahan jäänyt vanhempi, jota lapsella on oikeus tavata, voi hakea tapaamissopimuksen täytäntöönpanoa lapsen uudessa oleskelumaassa siinä määrin, kuin tämä on mahdollista uuden oleskelumaan sääntöjen perusteella. Entiseen asuinmaahan jäänyt vanhempi voi hakea tapaamista myös Haagin vuoden 1980 yleissopimuksen perusteella, jos yleissopimusta sovelletaan siinä maassa, jossa lapsi oleskelee. Jos yksinhuoltaja ei noudata tapaamissopimusta eikä näin ollen täytä lapsen tarvetta läheiseen ja hyvään yhteydenpitoon molempien vanhempiensa kanssa, tällä on yleensä merkitystä siinä, millaisen ratkaisun ruotsalainen tuomioistuin tekee mahdollisessa huoltajuutta koskevassa oikeudenkäynnissä. Vanhemmilla on näin ollen yhteinen vastuu siitä, että tapaamiset onnistuvat.

2 Millaisissa tapauksissa toisen vanhemman suostumus on välttämätön lapsen viemiseksi toiseen valtioon?

Kuten vastauksesta kysymykseen 1 käy ilmi, jos molemmat vanhemmat ovat huoltajia, heidän on tehtävä lasta koskevat päätökset yhdessä, myös ulkomailla oleskelun osalta. Vastauksesta kysymykseen 1 käy edelleen ilmi, että vaikka vain toisella vanhemmalla olisi huoltajuus, on olemassa tilanteita, joissa tämän huoltajan on mukautettava sekä lyhytaikaiset että pysyvät oleskelunsa ulkomailla lapsen kanssa siihen, mitä on sovittu lapsen oikeudesta tavata toista vanhempaansa. Lapsen luvaton pois vieminen voi olla Ruotsin lain mukaan rikos.

3 Jos toinen vanhempi ei anna suostumustaan lapsen viemiseen toiseen valtioon, vaikka tämä on välttämätöntä, miten lapsi voidaan viedä laillisesti?

Huoltaja, jolla on lapsen yhteishuoltajuus toisen vanhemman kanssa, voi tietyissä tilanteissa tehdä yksin päätöksen asioissa, jotka koskevat lapsen huoltajuutta. Edellytyksenä on, että toinen huoltaja on poissaolon, sairauden tai muun syyn vuoksi estynyt olemasta mukana tekemässä päätöstä, jota ei voi lykätä ilman, että siitä aiheutuu haittaa. Kyse ei myöskään saa olla päätöksestä, joka vaikuttaa ratkaisevasti lapsen tulevaisuuteen, ellei lapsen etu sitä selvästi vaadi. Lisäksi sosiaalilautakunnalla (*socialnämnden*)

on mahdollisuus päättää psykiatrisesta tai psykologisesta hoidosta, jos lapsen etu sitä vaatii, vaikka vain toinen huoltajista suostuisi siihen.

4 Sovelletaanko väliaikaiseen poisviemiseen (esim. loma, terveydenhuolto) ja pysyvään poisviemiseen samoja sääntöjä? Jos sovelletaan, toimittakaa suostumuksen antamista varten tarvittavat lomakkeet.

Samoja sääntöjä sovelletaan lapsen huollosta yksin vastaavaan vanhempaan. Jos lapsi asuu vain toisen huoltajansa luona, katsotaan lapsen kanssa asuvalla vanhemmalla olevan oikeus päättää siitä, missä lapsi oleskelee vapaa-ajallaan, lyhyet ulkomaanmatkat mukaan luettuina (vrt. vastaus kysymykseen 1). Lisäksi huoltaja, jolla on lapsen yhteishuoltajuus toisen vanhemman kanssa, voi sosiaalilautakunnan päätöksellä ilman toisen vanhemman suostumusta viedä lapsen mukanaan ulkomaille saamaan psykiatrista tai psykologista hoitoa (vrt. vastaus kysymykseen 3).

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 04/07/2017